

WOJEWODA LUBELSKI

NK.II.0911/ 303 /10

Lublin, 2010-10-18

Rozstrzygnięcie nadzorcze
stwierdzające nieważność uchwały Nr XXXIX/189/2010 Rady Gminy Rybczewice z dnia 9 września 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Rybczewice lub jej jednostkom podległym oraz wskazania organu i osób do tego uprawnionych w części obejmującej § 3 i § 5 ust. 2 pkt 2 w brzmieniu: „ważny”.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.)

stwierdzam nieważność
uchwały Nr XXXIX/189/2010 Rady Gminy Rybczewice z dnia 9 września 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad, sposobu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Rybczewice lub jej jednostkom podległym oraz wskazania organu i osób do tego uprawnionych w części obejmującej § 3 i § 5 ust. 2 pkt 2 w brzmieniu: „ważny”.

Uzasadnienie

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 20 września 2010r.

Przedmiotową uchwałę Rada Gminy podjęła na podstawie upoważnienia określonego w art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, ze zm.).

Zgodnie z art. 59 ustawy, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom podległym, mogą być umarzane albo ich spłata może być odraczana lub rozkładana na raty, na zasadach określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, z zastrzeżeniem ust. 4 (ust. 1). Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi szczegółowe zasady, sposób i tryb udzielania ulg, o których mowa w ust. 1, warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną, oraz wskaże organ lub osobę uprawnione do

udzielania tych ulg (ust. 2). Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może, w drodze uchwały, postanowić o stosowaniu z urzędu ulg, o których mowa w ust. 1, w przypadku wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 56 ust. 1 (ust. 3).

Z powyższych unormowań wynika, iż ustawodawca w art. 59 ust. 1 ustawy o finansach publicznych określił przesłanki umarzania wierzytelności z tytułu należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym, przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom organizacyjnym. Są nimi „ważny interes dłużnika” lub „interes publiczny”.

Zgodnie z § 5 ust. 2 uchwały: „*Ulg wymienione w ust. 1 mogą zostać udzielone, jeżeli wystąpi: 1) ważny interes dłużnika, 2) ważny interes publiczny.*”

Jak wynika z przytoczonych zapisów § 5 ust. 2 pkt 2 uchwały Nr XXXIX/189/2010 Rada Gminy Rybczewice wkroczyła w materię ustawową, modyfikując określone przez ustawodawcę przesłanki stosowania ulg, o których mowa w art. 59 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Powtórzenie regulacji ustawowych, bądź ich modyfikacja i uzupełnienie przez przepisy gminne jest niezgodne z zasadami legislacji, jako zbędne, dezinformujące i mogące prowadzić do sprzecznej z intencjami ustawodawcy interpretacji przepisów.

Według art. 59 ust. 1 ustawy o finansach publicznych należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom podległym, mogą być umarzone albo ich spłata może być odraczana lub rozkładana na raty w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem dłużnika lub interesem publicznym (podkreślenie moje).

Przytoczona wyżej regulacja nie pozwala natomiast na przyjmowanie przez radę rozwiązań prawnych tworzących nową regulację w zakresie ustalania przesłanek udzielania wspomnianych ulg.

W tym miejscu należy podkreślić, iż użyte w przywołanym przepisie wyrażenia „ważny interes dłużnika” oraz „interes publiczny” są pojęciami nieostrymi, co powoduje, iż ich treść powinna być oceniana w kontekście konkretnej, indywidualnej sprawy. Ocena, czy taki interes zachodzi, dokonywana jest przez organ do tego uprawniony w oparciu o zgromadzany materiał dowodowy.

Rada Gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu upoważnienia udzielonego jej przez ustawę w zakresie tworzenia aktów prawa miejscowego, a w tych działaniach nie może wkraczać w materię uregulowaną ustawą.

Należy stwierdzić, że to wyłącznie w art. 59 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wymienione są przypadki, kiedy można zastosować ulgi polegające na umorzeniu oraz odroczeniu lub rozłożeniu na raty spłaty należności cywilnoprawnych przypadających jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostce podległej. Treść ustawowego upoważnienia zawartego w art. 59 ust. 2 tej ustawy nie przewiduje kompetencji dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, by miał aktem prawa

miejscowego w jakikolwiek sposób określać, uściślać czy rozwijać przesłanki przyznawania tych ulg.

Z normatywnego charakteru przedmiotowej uchwały wynika konieczność formułowania zawartych w niej postanowień jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego, precyzyjnie i kompleksowo realizujących delegację ustawową.

W orzecznictwie sądów administracyjnych utrwalone jest stanowisko, iż za niedopuszczalne uznaje się powtórzenie regulacji ustawowych bądź ich modyfikację przez przepisy prawa miejscowego (por. wyrok NSA z dnia 30 stycznia 2003 r., sygn. II SA/Ka 1831/02; wyrok NSA z dnia 19 sierpnia 2002 r., sygn. II SA/Ka 508/02). Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 14 października 1999 r. (sygn. II SA/Wr 1179/98, OSS 2000/1/17) trafnie stwierdził, iż uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego nie może regulować jeszcze raz tego, co zostało zawarte w obowiązującej ustawie. Taka uchwała jako istotnie naruszająca prawo jest nieważna. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której go powtórzono.

Ponadto w § 3 uchwały Rada Gminy postanowiła, iż: *„postanowienia uchwały nie mają zastosowania do należności pieniężnych przypadających Gminie Rybczewice oraz jej jednostkom podległym, których zasady, sposób i tryb umarzania odraczania lub rozkładania na raty określają odrębne przepisy”*.

Odnosząc się do powyższego należy stwierdzić, iż zakres przedmiotowy uchwały wyznaczył sam ustawodawca w cytowanym art. 59 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zakresem tym objęte są należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom podległym. Tym samym wprowadzenie takiego zastrzeżenia, jak sformułowane w § 3 przedmiotowej uchwały, należy ocenić jako pozbawione podstaw prawnych.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXXIX/189/2010, we wskazanej części, jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Lubelski
Genowefa Tokarska

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Rybczewice
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Rybczewice